

ALKALMAZOTT ALGEBRA

SZORGALMI FELADATOK (5.)

MBN412G

2013/2014. TAVASZI FÉLÉV

Sz-66. Jelölje D_∞ az alábbi alakzat szimmetriacsoportját:

$$\dots \text{TTTTTTTTTTTTTT} \dots$$

Döntse el, hogy izomorfak-e egymással a következő csoportok:

(a) a kör szimmetriacsoportja és D_∞ ;

(b) D_∞ és $\left\{ \begin{pmatrix} u & k \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \in \text{GL}(\mathbb{Q}, 2) : u \in \{-1, 1\}, k \in \mathbb{Z} \right\}$.

(1 pont)

Sz-67. Döntse el, hogy izomorfak-e egymással az alábbi csoportok:

(a) $\mathbb{Q}^+$ és $(\mathbb{Z}[x]; +)$;

(b) $\mathbb{Q}$ és $\mathbb{Q}^+$.

(3 pont)

Sz-68. Adjon meg olyan részcsoportot a $\text{GL}(\mathbb{R}, 2)$ csoportban, mely izomorf az alábbi csoporttal:

(a) D_4 ;

(b) S_3 ;

(c) $\mathbb{C}^*$.

(3 pont)

Sz-69. Igazolja, hogy ha a G csoport A részhalmaza valamely részcsoport szerinti bal oldali mellékosztály, akkor G -nek van olyan részcsoportja is, amely szerint A jobb oldali mellékosztály. (1 pont)

Sz-70. Igazolja, hogy ha H, K részcsoportja a G véges csoportnak, akkor $|HK| = \frac{|H||K|}{|H \cap K|}$. (2 pont)

Sz-71. Legyen n páratlan természetes szám. Bizonyítsa be, hogy minden $2n$ rendű Abel-csoport pontosan egy másodrendű elemet tartalmaz. (1 pont)

Sz-72. Izomorfia erejéig határozza meg az összes legfeljebb hatodrendű csoportot. (3 pont)

Sz-73. Igazolja, hogy tetszőleges G csoport esetén $\text{Inn}(G) \triangleleft \text{Aut}(G)$. (2 pont)

Sz-74. Keressen (minél kisebb elemszámú) olyan G csoportot, amelyben vannak olyan M, N részcsoportok, amelyekre $M \triangleleft N$, $N \triangleleft G$, de M nem normálosztó G -ben. (1 pont)

Sz-75. Bizonyítsa be, hogy ha a H részcsoport indexe a G csoportban 2 , akkor $G \setminus H$ minden eleme páros rendű. Majd mutassa meg, hogy az A_4 csoportban nincsen hatodrendű részcsoport. (2 pont)

Sz-76. Határozza meg az S_4 csoport összes normálosztóját és összes faktorcsoportját, és minden esetben határozza meg, hogy milyen „ismert” csoporttal izomorf a szerinte vett faktorcsoport. (1 pont)

Sz-77. Igazolja, hogy a G csoportban megadott N részcsoport normálosztó. Milyen „ismert” csoporttal izomorf G/N ?

(a) $G = \text{GL}(K, n)$, $N = \text{SL}(K, n)$, ahol K test és $n > 1$ pozitív egész;

(b) $G = \mathbb{R}$, $N = \mathbb{Z}$.

(2 pont)

Sz-78. Keresse meg a D_n ($n \geq 3$) csoport összes valódi nemtriviális normálosztóját, és minden esetben határozza meg, hogy milyen „ismert” csoporttal izomorf a szerinte vett faktorcsoport. (3 pont)

Sz-79. Legyen n természetes szám és $u_1, \dots, u_n$ bázis a V euklideszi térben. Mutassa meg, hogy pontosan egy olyan $v_1, \dots, v_n$ bázis létezik V -ben, amelyre

$$\langle u_i, v_j \rangle = \begin{cases} 0, & \text{ha } i \neq j, \\ 1, & \text{ha } i = j \end{cases}$$

teljesül minden i, j -re ($1 \leq i, j \leq n$).

(2 pont)

Sz-80. Legyen $A \in \mathbb{C}^{3 \times 3}$ olyan mátrix, melynek köbe $\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$.

(a) Határozza meg A sajátértékeit.

(b) Mutassa meg, hogy ha $A^2 \neq 0$, akkor A hasonlós az $\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$ mátrixhoz.

(2 pont)

Sz-81. Legyen $A = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ a & 0 & 0 & 0 \\ 0 & b & 0 & 0 \\ 0 & 0 & c & 0 \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^{4 \times 4}$. Mikor diagonalizálható az A mátrix? (2 pont)

Sz-82. Legyen V véges dimenziós vektortér az F test felett, és legyen $P: V \rightarrow V$ olyan lineáris transzformációja V -nek, amelyre $P^2 = P$ teljesül, de $P \neq 0$ és $P \neq \text{id}_V$.

(a) Mutassa meg, hogy P sajátértékei 0 és 1 . Mik lesznek a hozzájuk tartozó sajátalterek?

(b) Bizonyítsa be, hogy P diagonalizálható és $r(A_P) = \text{tr}(A_P)$.

(c) Határozza meg P karakterisztikus és minimálpolinomját.

(2 pont)

Sz-83. Legyen $v = (v_1, v_2, v_3)^T \in \mathbb{R}^3$ olyan, hogy $v_1^2 + v_2^2 + v_3^2 = 1$, valamint legyen a $A = \begin{pmatrix} 0 & v_3 & -v_2 \\ -v_3 & 0 & v_1 \\ v_2 & -v_1 & 0 \end{pmatrix}$.

Tekintsük az $\mathbb{R}^3$ vektortér $S = \{(w_1, w_2, w_3)^T \in \mathbb{R}^3 : v_1 w_1 + v_2 w_2 + v_3 w_3 = 0\}$ részhalmazát. Igazolja az alábbiakat.

(a) $A^2 w = -w + \langle v, w \rangle \cdot v$ ($w \in \mathbb{R}^3$);

(b) S valódi altere $\mathbb{R}^3$ -nak;

(c) az S altér φ invariáns, ahol $\varphi: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $w \mapsto Aw$;

(d) a φ és $\varphi|_S$ transzformációk egyike sem diagonalizálható $\mathbb{R}$ felett.

(2 pont)